

ע"פ 20193/01/19 - אליהו מזרחי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

05 ביוני 2019

ע"פ 20193-01-19 מזרחי נ' מדינת ישראל

בפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן

כבוד השופט, יואל עדן

כבוד השופטת, גילת שלו

המערער: אליהו מזרחי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

פסק דין

המערער הודה כי בערב מסוים בחודש מאי 2016, לאחר סיום משחק כדורגל בליגת העל, הוא התקשר למי ששימש עוזר שופט במשחק ואמר לו "יא בן זונה יא מכור, אנחנו עוד הלילה נפגע בך".

על יסוד הודאת המערער בעובדות כאמור, הוא הורשע בביצוע עבירת איומים, לפי סעיף 192 בחוק העונשין תשל"ז-1977.

התביעה ביקשה להרשיע את המערער בדין, להטיל עליו מאסר על תנאי וקנס ולהורות על הרחקתו ממגרשי כדורגל בהתאם לסמכות הנתונה לבית המשפט בחוק איסור האלימות בספורט, תשס"ח-2008.

ההגנה ביקשה לבטל את הרשעת המערער בדין ולהסתפק בחיובו לחתום על התחייבות להימנע מעבירה ולהרים תרומה לטובת עניין מתחום הספורט.

בית המשפט הותיר את הרשעת המערער בתוקפה והטיל על המערער שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, שלא יעבור העבירה בה הורשע, וקנס בסך 1000 ₪.

ערעור המערער מופנה נגד הרשעתו בדין. נטען בו, כי בהתחשב בנסיבות האירוע, בגילו של המערער, עברו הנקי, שירותו הצבאי, תפקודו החיובי בתחומי חיי וההשלכות הצפויות מהותרת הרשעת המערער על כנה על יכולתו של המערער להמשיך במקום עבודתו, מוצדק לבטל את הרשעת המערער.

בדין בערעור, מיום 27.2.19, המערער הציג מסמך מוועד העובדים של החברה בה הוא עובד, לפיו הותרת ההרשעה על כנה תביא לפיטוריו. המותב שישב בדין ביקש לקבל משירות המבחן תסקיר על המערער, שיתייחס גם לאפשרות ביטול הרשעת המערער, וציין כי אין בכך כדי "לטעת מסמרות".

שירות המבחן הגיש תסקיר על המערער, בו צוין בין היתר, כי המערער בן 30. גרוש ואב לשני ילדים קטנים. עובד

בחברת תרופות מזה כשבע שנים וכעת משמש כאחראי צוות שינוע תרופות. המערער מודה בביצוע העבירה ומביע צער וחרטה עליה. שירות המבחן התרשם מהמערער כאדם בעל כוחות, מטרות ושאפיות נורמטיביות לעתיד, המנהל אורח חיים נורמטיבי; כמי שאיננו בעל דפוסים עברייניים או אלימים, ושהמעשה שביצע חריג לאורחותיו; המערער מבין את חומרת מעשהו ונוטל עליו אחריות; וההליך הפלילי היווה עבורו גורם מרתיע מפני הישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד. שירות המבחן המליץ לבטל את הרשעת המערער ולהטיל עליו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות, במרכז הרב נכותי בדימונה.

ב"כ המערער ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן והדגישה את העובדה שזו הסתבכותו הראשונה והיחידה של המערער עם החוק, עליה הוא מצר ומביע חרטה, ואת הפגיעה שתיגרם למערער מהותרת ההרשעה על כנה.

ב"כ התביעה ביקש לדחות את הערעור. הוא הדגיש את הצורך בהוקעת האלימות באירועי ספורט, וטען כי נקודת האיזון שבית המשפט קמא בחר סבירה ואין מקום להתערב בה.

לאחר שקילת מלוא הנתונים והנסיבות הנוגעים לענין, באנו למסקנה כי דין הערעור להידחות.

נקודת המוצא לדיון הינה, שאדם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה, מורשע בדיון. זו הדרך לבטא את הפסול שבמעשה; ההרשעה כרוכה בהטלת סטיגמה במורשע, המהווה מרכיב במרכיבי ההרתעה לפרט ולציבור; וכלל זה תורם לאכיפה אחידה ושוויונית.

במקרים מיוחדים וחרגים, כאשר בית המשפט משתכנע כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על הרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, וכי הפגיעה שתיגרם לנאשם בעטיה של ההרשעה היא בלתי מידתית ביחס למעשה העבירה שביצע, ניתן לוותר על ההרשעה. (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל. פורסם בנבו. מיום 21.8.97; ע"פ 5985/13 הראל אבן נ' מדינת ישראל. פורסם בנבו. מיום 2.4.14).

הפסיקה קבעה מבחני עזר בנושאי שיקום הנאשם והאינטרס הציבורי, הנשקלים במסגרת הדיון בשאלת אי ההרשעה במקרה נתון. בין היתר - העבר הפלילי של הנאשם; הסבירות שהוא ישוב לבצע עבירות; האם העבירה שבוצעה היא חלק מדפוס התנהגותו של הנאשם או שהיא חריגה ויחידה; נסיבות ביצוע העבירה; השפעת ההרשעה על עיסוקו של הנאשם; יחסו של הנאשם לעבירה; ומנגד, טיב העבירה וחומרתה; הפגיעה שלה באינטרסים המוגנים; המסר החברתי הגלום בהרשעה או באי הרשעה. וכיו"ב (ראה למשל ע"פ 5985/13 הנ"ל).

שיקולים שונים מתחום שיקום הנאשם עומדים לזכות המערער. בין היתר, אין לו עבר פלילי. הוא מקיים אורח חיים יצרני ונורמטיבי. הוא לוקח אחריות על העבירה ומתחרט על ביצועה. והעבירה היא בבחינת חריג להתנהגותו השגרתית.

ואולם, עבירות אלימות המבוצעות בקשר לתחרויות ספורט הן בעלות חומרה מיוחדת. תחום הספורט סובל מתופעות אלימות שונות, המקלקלות את האווירה הספורטיבית ופוגעות בציבור הרחב, עד כי בתקופות מסוימות ובתחרויות של

קבוצות מסוימות, שומר נפשו הרחיק עצמו ממגרשי הספורט. המחוקק הביע דעתו בדבר הצורך בהקעת התופעה ובהטלת עונשים משמעותיים על אלו שפוגעים בהתנהגותם באפשרות לקיים תחרויות ספורט בהגיונות ובאופן תרבותי, וחוקק את חוק איסור אלימות בספורט, תשס"ח-2008, הכולל עבירות יחודיות למעשים הקשורים באירועי ספורט והמחמיר את הענישה על מעשים פליליים המבוצעים בקשר לאירועי ספורט. ובתי המשפט הדגישו את החומרה הטבועה בעבירות המבוצעות בקשר לאירועי ספורט (ראה למשל ע"פ 5972/12 אלעד פינטו נ' מדינת ישראל. מיום 11.3.13; רע"פ 10232/17 עובד ראובן נ' מדינת ישראל. מיום 14.3.18; ע"פ 2814/18 ניב מנור ואח' נ' מדינת ישראל. מיום 27.2.19)

בענפי הספורט התחרותיים ישנם "כללי משחק" שעל פיהם התחרות אמורה להתנהל. וישנו שופט או צוות שופטים, שתפקידם לפקח על כך שתחרות הספורט תתנהל על פי הכללים הספורטיביים החלים באותו תחום. במסגרת תפקידם, השופטים רשאים לקבוע קביעות שונות בנוגע לתחרות ולהטיל סנקציות על השחקנים ועל הקבוצה, והחלטות אלה עשויות להשפיע על תוצאת התחרות. קיומה של תחרות ספורט הוגנת מותנה בקיומו של שיפוט מקצועי אובייקטיבי, משוחרר מלחצים וללא מורא. הטיית השיפוט על רקע כלשהו, תביא לאיבוד הערך הספורטיבי של התחרות, תהפוך את המשחק ל"משחק מכור" שאין בו כל טעם, ותגרום נזק רב למשחק, למשתתפים בו, לאוהדים, ולציבור בכללו.

כאן, המערער איים טלפונית על עוזר שופט שהשתתף בשיפוט במשחק מסוים בין שתי קבוצות. אמנם האיום היה לאחר סיום המשחק, כך שהוא כבר לא יכל להשפיע על תוצאת המשחק המסוים, אולם האיום היה בקשר לקבוצת כדורגל מסוימת, שהיא חלק מהליגה הראשונה וככזו משתתפת באירועי ספורט רבים, והשפעתו השלילית יכלה לבוא לביטוי במשחקים אחרים.

מטבע הדברים, איום מעורר אי נוחות, חשש ומתח, ברמה משתנה בהתאם לנסיבות. בשוקלנו את עניינו של המערער אל לנו להתעלם מהמצב אליו נקלע עוזר-השופט שאויים, שרק ביקש למלא את תפקידו כראוי ומצא את עצמו מאוים באמצעות הטלפון האישי שלו.

כמו ברוב העבירות גם בעבירות הקשורות באירועי ספורט, התוצאה העונשית מושפעת מהנתונים הקונקרטיים של המקרה ושל הנאשם ואולם, על דרך הכלל, המסר שיש להעביר בקשר לעבירות אלה הוא שכל ניסיון להשפיע על השיפוט בתחום הספורט יענה בתגובה חריפה ובלתי סלחנית.

הדרך בה נקט בית המשפט קמא בגזר דינו מאזנת בצורה ראויה בין החומרה הבסיסית של מעשה המערער לבין נתוני הזכות של המערער, והעונש שבסופו של דבר הוטל על המערער, איננו חמור כלל ועיקר. אף המערער עצמו אינו בא בטרוניה עליו.

בהתחשב בטיב מעשה העבירה של המערער, בכך שהמערער הודה בביצוע המעשה, ובכך שהחברה בה המערער עובד מודעת לדברים ועד כה לא פיטרה את המערער מעבודתו, לא נראה לנו שהותרת הרשעת המערער על כנה - להבדיל מעצם הקביעה שהמערער ביצע את העבירה - תפגע בתעסוקת המערער. נציין כי המכתב שהמערער הציג בנושא זה נכתב על ידי וועד העובדים של החברה והוא הוזמן על ידי המערער עצמו.

מכל מקום, שיקולי מדיניות משפטית מחייבים הותרת הרשעת המערער על כנה ועל כן אנו דוחים את הערעור.

ניתן והודע היום ב' סיוון תשע"ט,
05/06/2019 במעמד הנוכחים.
אליהו ביתן, סגן נשיאה

יואל עדן, שופט

גילת שלו, שופטת